



☒ Valsts atbalsts 2023/2024 apkures sezonai

Publicēts: 24.08.2023.

Š.g. 5.septembrī, Ministru kabinets (MK) apstiprināja Klimata un enerģētikas ministrijas (KEM) izstrādāto likumprojektu "Energoapgādes izmaksu atbalsta likums". Atbalstu nodrošinās energoresursu izmaksu kompensēšanai mājāsaimniecībām ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni situācijās, kad energoresursu cenas ir ārkārtēji augstas. Likumprojekts tiks iesniegts Saeimai tālākā lēmuma pieņemšanai.

Atbalsts tiks noteikts mērķēti - konkrētām mājāsaimniecību grupām ar zemu un vidēji zemu ienākuma līmeni, proti, mājāsaimniecībām kuru ikmēneša izdevumi uz vienu tās locekli par mājokli varētu veidot 30% no mājāsaimniecības ienākumiem. Atbalstu nav plānots piemērot pastāvīgi – visā apkures sezonā, bet piešķirt situācijās, kad tiks konstatētas energoresursu cenas ārkārtējas pieaugums tirgū (biržā).

MĒRĶĒTS VALSTS ATBALSTS ENERGORESURSU IZMAKSU KOMPENSĀCIJAI

ATBALSTS ATTIECAS UZ:

MĀJSAIMNIECĪBĀM ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni (pēc nodokļu nomaksas) *

ENERGORESURSU IZMAKSU KOMPENSĒŠANAS SISTĒMA (EIKIS) AUTOMĀTISKI:

nosaka mājāsaimniecības, kuras kvalificējas atbalstam, summējot visu mājāsaimniecībā deklarēto vai reģistrēto personu ienākumus. Kopējie ienākumi tiks dalīti uz konkrētajā mājāsaimniecībā deklarēto vai reģistrēto personu skaitu.

ATBALSTU PIEŠĶIR:

- Iedzīvotājiem, kuriem ir deklarēta vai reģistrēta adrese Latvijā
- Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Latvijā ir piešķirts pagaidu aizsardzības statuss un, kuriem ir norādīta kontaktadrese.

EIKIS sistēma atlasa datus par ienākumiem, pensijām/pabalstiem un dzīvesvietu no:

- Valsts ieņēmuma dienesta (VID)
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA)
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datubāzēm

ATBALSTS ATTIECAS:

Uz **elektrību, dabasgāzi, siltumenerģiju un decentralizēto kurināmo** (malka, granulas, briķetes u.c.)

ATBALSTU REĶINĀ AUTOMĀTISKI IETVER PAR:

Elektrības (pirmajam patērētājam 100 kWh), dabasgāzes un centralizētās siltumapgādespakalpojumu

ATBALSTU NEPIEŠĶIR AUTOMĀTISKI PAR:

Decentralizēto kurināmo (malka, granulas u.c.) un elektrību, kas patērēta apkures vajadzībām – iedzīvotāji vērsas ar iesniegumu paspalīdzībā

ATBALSTS PIEEJAMS TIKAI TAD

Ja tirgū elektrības, dabasgāzes, siltumenerģijas cena pārsniedz noteiktus cenu griestus (**griesti tiks noteikti MK noteikumos**)**

NESKAIDRĪBU GADĪJUMĀ:

Atbalsta mehānisms Atbalsta nosacījumi Atbalsta piešķiršanas kritēriji	KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA past@kem.gov.lv +371 63007329	Mājāsaimniecību kvalificēšanās atbalstam	BŪVNIECĪBAS VALSTS KONTROLES BIŪROJS past@brkz.gov.lv 67013375; 68006992; 67013369; 67013312 (no BRKZ, kad atbalstu sāk piemērot)	Adreses sākotnējo	VALSTS ZEMES DIENESTS info@vzd.gov.lv 67038800
--	--	--	---	-------------------	---

Klimata un enerģētikas ministrija


Būvniecības valsts kontroles birojs

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Valsts zemes dienests


*Iedevumu ietekmē šādu kuram piešķirams atbalsts būs definēts MK noteikumos.

☒ Biežāk uzdotie jautājumi ☒

☒ 1) Kāpēc valsts atbalsts nav visiem iedzīvotājiem, kā tas bija 2022./2023. gada apkures sezonā? 



Efektīvākais veids atbalsta nodrošināšanai, samērojot sociālās vajadzības ar valsts budžeta iespējām, ir mērķēts atbalsts, kas noteikts pēc mājsaimniecību ienākumu līmeņa. Mērķis ir mazināt negatīvo sociālekonomisko ietekmi uz iedzīvotāju labklājību, kas saistīti ar 2022./2023.gada apkures sezonas laikā nepieredzētu energoresursu strauju cenu kāpumu. Aptuvenais mājsaimniecību īpatsvars, kas varētu kvalificēties atbalstam, ir ap 40-50% mājsaimniecību Latvijā. Kopējie izdevumi atbalsta nodrošināšanai aplēsti 326 milj. EUR.

☒ 2) Kādiem ir jābūt nosacījumiem, lai es saņemtu atbalstu? 



Mājsaimniecībai jāizpilda noteikti kritēriji:

Mājsaimniecību ienākumu līmenis – zems vai vidēji zems. Precīzs ienākumu sliekšnis tiks definēts Ministru kabineta noteikumos. Katras mājsaimniecības ienākumus uz vienu mājsaimniecības locekli aprēķinās Energoresursu izmaksu kompensēšanas informācijas sistēma (EIKIS);

Mājsaimniecība, kurā ir personas, kas ir deklarējušās vai reģistrējušās Latvijā, kā arī Ukrainas civiliedzīvotāji, kuriem Latvijā piešķirts pagaidu aizsardzības statuss, un kuriem Latvijā ir norādīta kontaktadrese;

Deklarētajai dzīves vietas adresei ir jābūt reģistrētai Adrešu reģistrā.

☒ Par deklarēto dzīvesvietas adreses sakārtošanu un adreses reģistrēšanu Adrešu reģistrā plašāk 5.jautājumā.

EIKIS automātiski noteiks mājsaimniecības, kuras kvalificēsies atbalsta saņemšanai. Sistēma atlasīs datus par ienākumiem, pensijām/pabalstiem un dzīvesvietu no vairāku institūciju datu bāzēm – Valsts ieņēmuma dienesta (VID), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP).

Informācijas sistēma identificēs vienā adresē deklarētās vai reģistrētās personas vai personas ar norādīto kontaktadresi, definējot to kā vienu mājsaimniecību. PMLP sniegtie dati saturēs personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, personas deklarēto vai reģistrēto adresi, vai Ukrainas civiliedzīvotāju gadījumā norādīto kontaktadresi, kā arī attiecīgo adrešu unikālo reģistrācijas kodu.

Informācijas sistēmā tiks integrēti VID rīcībā esoši, automātiski sagatavoti dati par visu Latvijas iedzīvotāju ienākumiem pirms nodokļu nomaksas pēdējo divu gadu periodā. VID sniegtie dati saturēs:

personas vārdu, uzvārdu, personas kodu,

personas ienākumu deklarēšanas dokumenta veidu (darba devēja paziņojums, gada ienākumu deklarācija, mikrouzņēmuma nodokļa deklarācija, u.c.),

ienākumu gūšanas periodu (piemēram, gada ienākumu deklarācija – 12 mēneši, darba devēja paziņojums – 1 mēnesis),

gūto ienākumu apjomu EUR.

Informācijas sistēmā tiks integrēti VSAA rīcībā esošie, automātiski sagatavotie dati par visiem Latvijas iedzīvotājiem izmaksātajiem pabalstiem un pensijām pirms nodokļu nomaksas pēdējo 12 mēnešu periodā. VSAA sniegtie dati saturēs personas vārdu, uzvārdu personas kodu, personai izmaksāto pabalstu un pensiju ikmēneša kopsummu, norādot to par pēdējiem 12 mēnešiem.

Informācijas sistēma, balstoties uz VID un VSAA iesniegtajiem datiem par personu ienākumiem, pensijām, pabalstiem, veiks mājsaimniecībā deklarēto, reģistrēto vai kontaktadresē norādīto personu pēdējo 12 mēnešu vidējo ienākumu aprēķinu. Sākotnēji tiks summēti visu mājsaimniecībā deklarēto, reģistrēto vai kontaktadresi norādījušo personu ienākumi. Summētie ienākumi tiks dalīti uz mājsaimniecībā deklarēto, reģistrēto vai kontaktadresi norādījušo personu skaitu.

Informācijas sistēma piešķirs pazīmi tām Latvijas adresēm, kurās ir identificētas mājsaimniecības, kuras ir tiesīgas pretendēt uz atbalstu.

☒ 4) Ja esmu apakšlietotājs, piemēram, īrnieks – vai atbalstu es saņēmu? Kā?



Situācijas, kurās māsaimniecības lietotājs ir apakšlietotājs var būt dažādas.

Daudzdzīvokļu māja ar vienu elektroenerģijas, dabasgāzes vai centralizētās siltumapgādes pieslēgumu. Tirgotājs vai siltumapgādes komersants izraksta vienu rēķinu par kopējo ēkas patēriņu, bet dzīvokļu individuālo patēriņu aprēķina daudzdzīvokļu mājas apsaimniekotājs pēc iepriekš saskaņotas metodikas.

Dzīvoklis, kas pieder fiziskai vai juridiskai personai un tiek izīrēts māsaimniecībai;

Dzīvoklis vai māja, kas pieder pašvaldībai un tiek definēta kā sociālais mājoklis, kas tiek izīrēts māsaimniecībai.

☒ Visos minētajos gadījumos, ja kādā no ēkās esošajiem dzīvokļiem tiks identificēta māsaimniecība, kura ir tiesīga pretendēt uz atbalstu, elektroenerģijas vai dabasgāzes tirgotājs, siltumenerģijas pakalpojumu sniedzējs ēkas apsaimniekotājam vai dzīvokļa īpašniekam/ izīrētājam izrakstītajā rēķinā piemēros likumā noteikto atbalstu. Attiecīgi mājas apsaimniekotājam vai dzīvokļa īpašniekam/ izīrētājam būs pienākums rēķinā ietvert atbalstu piemērot māsaimniecībai.

☒ 5) Kur var redzēt savu deklarēto, reģistrēto vai Ukrainas civiliedzīvotāju gadījumā – kontaktadresi? Kā veikt deklarēšanas maiņu? Kā veikt nepiederošo personu izdeklarēšanu no sava īpašuma? Kur pārbaudīt, vai adrese ir reģistrēta Adrešu reģistrā?



Informācija par dzīvesvietas deklarēšanu, maiņu ir apkopota [PLMLP portālā](#) un [Latvija.lv portālā](#).

Konstatējot savā nekustamajā īpašumā deklarētas vai reģistrētas nezināmas (nepiederošas) personas, ar iesniegumu par deklarēto ziņu anulēšanu, jāvēršas pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas adrese. Iesniegumu pašvaldībā var iesniegt nekustamā īpašuma īpašnieks vai cita ieinteresētā persona (īpašnieka radnieks, pārvaldnieks vai īrnieks).

Pārbaudi vai Tava deklarētā dzīvesvietas adrese ir reģistrēta [Adrešu reģistrā](#).

Kreisajā pusē atrodi "Valsts adrešu reģistrs",

Izvēlies "Meklēt adresi",

Aizpildi nepieciešamos laukus: pilsēta, novads, iela u.c.


Ja adrese ir mainīta, sadaļā "Meklēt adresi" var atrast adresi arī pēc vēsturiskajiem datiem, atzīmējot "meklēt vēsturiskos objektus". Jāņem vērā, ka ne visām adresēm ir pieejami vēsturiskie dati. ☒ Pārliecinies, vai Adrešu reģistrā reģistrētā adrese sakrīt ar Tavu deklarēto dzīvesvietas adresi.

☒ Plašāk par adrešu piešķiršanu/maiņu un Adrešu reģistru lasi [šeit](#). Adrešu piešķiršanu, maiņu un likvidāciju veic pašvaldības vai tās pilnvarotas institūcijas. Ja deklarētā adrese nav atrodama Adrešu reģistrā, jāvēršas pašvaldībā, kuras teritorijā atrodas māsaimniecība.

6) Kuriem pakalpojumiem valsts atbalsts tiks piešķirts energoresursu cenas pieauguma rezultātā? 

Atbalstu māsaimniecības saņems par patērēto:

- elektroenerģiju (neatkarīgi no tā, vai tā tiek izmantota elektroierīču darbināšanai vai apkurei);
- dabaszāzi (tikai apkures vajadzībām);
- siltumenerģiju;
- decentralizēto kurināmo (malka, granulas, briketes, dīzeldegviela u.c.).

7) Cik liels būs valsts atbalsts? 

Attiecībā uz patērēto elektroenerģijas, dabaszāzes un centralizētās siltumenerģijas pakalpojumu apkures vajadzībām:


Patērētajai elektroenerģijai un dabaszāzei tiks piemērots fiksēts atbalsta apjoms, kas tiks noteikts Ministru kabineta noteikumos

Siltumenerģijai piemērotais atbalsts būs starpība starp cenu, kas tiks noteikta Ministru kabineta noteikumos un cenu, kas ietverta māsaimniecības līgumā par siltumenerģijas piegādi.

Attiecībā uz decentralizēto kurināmo (granulas, malka, dīzeldegviela) un elektroenerģiju, kas tiek izmantota apkures vajadzībām:

Vienreizēja kompensācija, kura tiks nodrošināta, ja māsaimniecība iesniegs pašvaldībai apliecināšu dokumentu par kurināmā iegādi, piemēram, čekū, vai dokumentus, kas apliecina, ka māsaimniecībā apkures vajadzībām tiek izmantota elektroenerģija.

Cenu griesti tiks noteikti Ministru kabineta noteikumos, ko apstiprinās valdība.

8) Vai atbalstu piemēros automātiski? 

Atbalsts tiks ietverts rēķinā automātiski par apkures vajadzībām patērēto dabaszāzi, izmantoto centralizēto siltumapgādes pakalpojumu un elektroenerģiju, kas netiek izmantota apkures vajadzībām. Māsaimniecībai ar iesniegumu pašvaldībā jāvēršas, ja apkures vajadzībām tiek izmantots decentralizētais kurināmais (malka, granulas, briketes, u.c.) un elektroenerģija mājas apsildei.

9) Ja es vēlos uzzināt, kāpēc mana māsaimniecība nav kvalificējusies atbalstam, kur man vērsties? 

Ar jautājumiem par māsaimniecības kvalificēšanos atbalstam nepieciešams vērsties [BVKB](#). Informāciju par māsaimniecības kvalificēšanos atbalstam varēs iegūt tikai pēc atbalsta sistēmas iedarbināšanas, t.i., tikai pēc MK lēmuma par nepieciešamību piešķirt atbalstu māsaimniecībām noteiktā periodā.

☒ 10) Ja man ir aizdomas, ka man rēķinā atbalsts nav piemērots pareizi! Kur man vērsties? ▼



Ja māsaimniecība kvalificējas atbalsta saņemšanai un ir aizdomas, ka atbalsts rēķinā par noteikta energoresursa patēriņu nav piemērots korekti, lūgums vērsties pie sava tirgotāja, ja māsaimniecībai noslēgts līgums par noteikta resursa piegādi vai mājas apsaimniekotāja vai dzīvokļa īpašnieka/ izīrētāja, ja līgumu par energoresursa piegādi ir noslēdzis apsaimniekotājs (dzīvokļu īpašnieku vārdā) vai dzīvokļa īpašnieks/ izīrētājs.

☒ 11) Vai man ir tiesības pārsūdzēt lēmumu par atbalsta piešķiršanu? ▼

Māsaimniecības atbilstību atbalsta saņemšanai māsaimniecības loceklis var apstrīdēt kā faktisko rīcību Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

☒ 12) Vai var gadīties, ka kļūdas dēļ tiek piešķirts atbalsts un pēc tam liek to atgriezt? ▼

Nē, māsaimniecībai izmaksātā atbalsta pārrēķins netiks veikts, un ar atpakaļejošu spēku piešķirtais atbalsts netiks korigēts.

☒ 13) Kur vērsties neskaidrību gadījumā? ▼

Par atbalsta mehānismu, nosacījumiem un atbalsta piešķiršanas kritērijiem – sazinies ar Klimata un enerģētikas ministriju (pasts@kem.gov.lv; [+371 63007329](tel:+37163007329));

Māsaimniecību kvalificēšanās atbalstam (no brīža, kad atbalstu sāk piemērot) – Būvniecības valsts kontroles birojs (pasts@bvkb.gov.lv; [+371 67013375](tel:+37167013375); [+371 68206992](tel:+37168206992); [+371 67013369](tel:+37167013369); [+371 67013312](tel:+37167013312))

Adreses sakārtošana – Valsts zemes dienests (info@vzd.gov.lv; [+371 67038800](tel:+37167038800))